

A MET Állásfoglalás terve 2023-ban

Nemzeti szövetség és stratégia kialakítása a szenvedélybetegségek ellen.

A MET örömmel látja, hogy az elmúlt évtizedben a nemzetfogyással kapcsolatos aggályai, állásfoglalásai nem voltak hiábavalóak. A kormány családvédelmi és határon túli nemzetpolitikai stratégiája hatékonynak bizonyul. Ugyanakkor egyetértve a kormány népegészségügyi, a megelőzés fontosságát hangsúlyozó szemléletével és intézkedéseivel, a MET küldetésének megfelelően a nemzetromboló szenvedélybetegségek elleni átfogó, a jelenleginél hatékonyabb nemzetstratégia kialakítását is javasolja, melynek végrehajtását **Nemzeti addikció ellenes szakmaközi operatív bizottság** (NAESZO) irányítaná és ellenőrizné. A MET a szenvedélybetegségekkel kapcsolatban hiányolja, hogy a régen megszületett és előtérben álló drogpolitika, valamint a jó néhány évvel ezelőtt megszületett, nemzeti jelzővel ellátott, a dohányzás visszaszorítását célzó stratégia mellett nem jött létre Pl. "nemzeti alkoholpolitika". Nem beszélve azokról az újabb keletű, a személyiséget gúzsba kötő egyéb viselkedési függőségekről (játék, internet, okostelefon, közösségi oldalak stb.) amelyek ugyancsak a szenvedélybetegség kategóriába tartoznak!

Ezek közül a MET a nemzeti alkoholpolitika vonatkozásában tartja elsősorban adósnak az egymást követő, de jelenlegi nemzeti kormányunkat is. Pedig a WHO, de az EU is évtizedek óta külön alkoholpolitikában gondolkodik; de még az USA-ban is így tesznek! Az EU tagországainak többsége is rendelkezik saját alkoholpolitikával, és hazánk azon – csupán 7 – tagországok egyike, amely adós ezzel.

Magyarországon hosszú ideje az alkohol és dohányzás jelentik a legnagyobb terhet a lakosságra és az egészségügyi rendszerre nézve, és sajnos az eddigi beavatkozások nem hozták meg a kívánt eredményt (Bak 2007, Susánszky és Székely 2021). A 17-22 éves korosztályban az egészségkárosító magatartásformák halmozódása jellemző, valamint az egész lakosságot nézve is 20,1 százalék volt a kockázatos alkoholfogyasztók aránya 2021-ben a Hungarostudy kutatás adatai alapján (Elekes 2014, Brys, Susánszky és Székely 2022). A MET már korábban is állást foglalt (ld. Palicsi nyilatkozat 2013) a nemzeti alkohol stratégia szükségessége mellett. Közös, hosszú távú nemzeti érdek, hogy a szenvedélybetegségek elleni közös nemzeti stratégia megszülessen, és azon belül külön hangsúlyt kapjon az alkoholstratégia!

A szenvedélybetegségek elleni átfogó nemzeti program összefogná a ma még külön-külön zajló erőfeszítéseket a dohányzás, alkohol, drog, játékfüggőség vonatkozásában. Sokkal nagyobb hangsúlyt kellene ebben helyezni a primer megelőzésre, a gyermekek és fiatalok belső lelki, mentális megerősítésére a "kísértésekkel" szemben. Ez természetesen összefügg a világnézeti neveléssel, a „kísértés” és a "bűn" fogalmának mai újraértelmezésével, ami az egyén számára a leghatásosabb védelmet jelenti!

Javasoljuk, hogy a szakmaközi operatív bizottság munkáját, a belügyminisztériumon belül külön államtitkár felügyelje a feladatnak megfelelő összegű pénzügyi háttérrel! Természetesen egyetértünk azzal, hogy a már most szenvedélybetegként élők segítése - és itt az alkoholisták tömegének prioritása van- az egyik legsürgetőbb feladat, de hosszabb távon egyértelmű, hogy a nemzeti egészség megőrzési programok mellett **a szenvedélybetegségek ösztársadalmi prevenciójára is folyamatosan nagy figyelmet és támogatást kellene fordítani, mivel ennek nemzetvédő hatásai csak évek múlva várhatók, a kezdeti sikereket már mutató családvédelmi intézkedésekhez hasonlóan.**

Budapest 2023 10 Magyar Egészségügyi Társaság, Százak Tanácsa, Professzorok Batthyány köre

Bak Judit (2007) Egészségtudatosság és káros szenvedélyek reprezentációi gyermekkorban. In: Pikó Bettina (szerk.) *Ifjúság, káros szenvedélyek és egészség a modern társadalomban*. Budapest: L'Harmattan. 168–183.

Susánszky Éva, Székely András (2021) Egészségmagatartás és -megőrzés a fiatalok körében. In: Székely Levente (szerk.) *Magyar fiatalok a koronavírus-járvány idején*. Budapest: Enigma 2021. 161–188.

Elekes Zsuzsanna (2014) Hungary s Neglected „Alcohol Problem”. Alcohol Drinking in a Heavy Consumer Country. *Substance Use & Misuse*. Vol. 49. (12): 1611–1618.

Brys, Zoltán, Susánszky, Éva, Székely, András (2022) Dohányzás és alkoholfogyasztás a Hungarostudy 2002 és 2021 adatfelvételei alapján. In: Engler, Á.; Purebl, Gy.; Susánszky, É.; Székely, A. (szerk.) *Magyar Lelkiállapot 2021. Család- egészség - közösség : Hungarostudy 2021 tanulmányok*. Budapest, Magyarország : Kopp Mária Intézet a Családokért KINCS (2022) pp. 333-356. , 23 p.